

РОГОВИЙ Марк Рафаїлович

Марк Рафаїлович Роговий народився в 1919 р. у м. Богуслав, Київської області.

В 1926 р. Марк поступив до Богуславської неповної середньої школи. В 1931 р. він разом із батьками переїхав до Харкова, де закінчив неповну середню школу № 9 в 1933 р. З 1933 по 1935 р.р. Марк Рафаїлович навчався у Харківському машинобудівельному технікумі.

В 1935 р. М. Р. Роговий вступив до Харківського державного університету на механіко-математичний факультет, який в 1940 р. закінчив, отримавши диплом з відзнакою за спеціальністю викладач математики; в тому ж закладі з в періоди 1940 – 1941 р.р. та 1946 - 1948 р.р. навчався в аспірантурі на кафедрі геометрії.

В червні 1941 р. молодий аспірант був призваний до лав Радянської армії, приймав участь в бойових діях на посаді командира стрілецького взводу, а потім - на посаді помічника начальника розвідштабу 45 стрілецької дивізії (в званні молодшого лейтенанта). У вересні 1941 р. сталося лихо – на річці Дісна у Чернігові разом з військовою частиною попав у оточення та полон.

Події, які трапилися надалі, стали не лише школою виживання для молодого талановитого вченого, а й клеймом, яке буде нести на собі ця людина протягом всього життя, яка в силу обставин, опинилася в горнілі найстрахітливіших подій ХХ сторіччя. До літа 1943 р. Марк Рафаїлович перебував у Гомельському загоні вояків-вільних, з літа 1943 р. по квітень 1945 р. – в Штудгартському загоні (Німеччина), де працював чорноробом.

В квітні 1945 р. Марк Рафаїлович був звільнений з полону французькими військами, які зайняли Штудгарт. З цього моменту по листопад 1945 р. М. Р. Роговий працював на посаді офіцера зв'язку Представництва РНК СРСР по репатріації радянських громадян. Цю посаду він отримав за клопотанням Представництва РНК СРСР по репатріації радянських громадян, яка прибула із Парижу у Штудгарт.

На початку грудня 1945 р. Марк Рафаїлович прибув до м. Вишній Калинінської області в 14-ту Чебоксарську дивізію, звідки був звільнений у запас на посаді офіцера запасу (молодшого лейтенанта).

І, нарешті, наприкінці грудня 1945 р. Марк Рафаїлович Роговий повернувся до Харкова, де в січні 1946 р. повернувся до навчання в аспірантурі Харківського державного університету, по закінченню якої успішно захистив кандидатську дисертацію. Рішенням вченої ради Харківського державного університету ім. М. Горького від 19 листопада 1948 р. Роговому Марку Рафаїловичу присуджено науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук. Тема кандидатської дисертації: «Проективно-диференціальна геометрія неголономних поверхонь в тривимірному просторі».

Ще будучи аспірантом, Марк Рафаїлович в різні часи працював в Харківських інститутах: з січня по вересень 1946 р. - в Харківському інженерно-

економічному інституті викладачем підготовчих курсів; з вересня 1946 р. по лютий 1947 р. – асистентом в Харківському автодорожньому інституті.

По закінченні аспірантури за дорученням Міністерства вищої освіти М. Р. Роговий розпочав роботу у Вінницькому педагогічному університеті на посаді доцента. Саме там він був представлений у вищу атестаційну комісію на присудження вченого звання доцента. Рішенням Вищої Атестаційної Комісії від 25 жовтня 1952 р. Роговий Марк Рафаїлович затверджений у вченому званні доцента по кафедрі вищої математики.

В 1953 р. М. Р. Роговий разом із родиною повернувся до Харкова, починаючи з цього часу вся трудова діяльність Марка Рафаїловича пов'язана з Харківським інститутом комунального будівництва, де він приступив до виконання обов'язків на посаді доцента кафедри вищої математики.

Протягом року, з 15.01.1964 р. по 28.04.1965 р., Марк Рафаїлович Роговий виконував обов'язки завідувача кафедри вищої математики.

Перегортаючи сторінки особистої справи талановитого викладача, якого дійсно обожнювали студенти за розум, почуття гумору, поважне ставлення до аудиторії, дивуєшся, як пожовтілі сторінки віддзеркалюють дух часів. Так, в

характеристиці, наданій Вінницьким педагогічним інститутом за запитом Харківського інституту інженерів комунального будівництва в 1953 р. знаходимо рядки: «У зв'язку з тим, що знаходився у полоні німців та американців і працював у їх таборах, справжня сутність тов. Рогового М. Р. не вивчена». Можна лише здогадуватися, що відчував Марк Рафаїлович, тримаючи цю характеристику, вирушаючи до Харкова...

Випуск студентів ХІКБ 1961 р

А вже через 20 років, коли часи репресій залишилися позаду, характеристика, яка надана в стінах нашого інституту, має зовсім інший окрас: «За часи роботи в інституті тов. Роговий М. Р. проявив себе висококваліфікованим викладачем, сумлінним робітником. Успішно поєднує педагогічну діяльність із науковою та методичною роботою. Тов. Роговий М. Р. постійно підвищує свою кваліфікацію та ідейно-політичний рівень. Тов. Роговий М. Р. заслужено користується авторитетом серед студентів, викладачів та співробітників інституту».

Добре володів французькою, німецькою, задовільно – англійською мовами. Доцент Роговий М. Р. читав «Загальний курс вищої математики», «Математичне програмування», «Теорія ймовірності». Керівництво науковою роботою студентів було плідним – 8 робіт його студентів були представлені на міські та республіканські конкурси студент-ських робіт.

Марк Рафаїлович характеризувався колегами як досвідчений викладач, приймав активну участь у громадському житті інституту, він неодноразово був

обраний членом бюро організації суспільства «Знання», читав лекції для робітників виробництва, учнів шкіл Харкова та області.

Серед підготовлених Марком Рафаїловичем науково-просвітних робіт збереглися згадування про лекції за темами: «Математичні методи планування виробництва», «Вплив та значення оптимального планування в народному господарстві», «Математичні софізми та парадокси».

Марк Рафаїлович був прекрасним педагогом, про що свідчать чисельні згадування випускників ХПКБ, чудовим товаришем, з яким колеги із задоволенням спілкувалися і за межами навчальних аудиторій; всебічно розвиненою особистістю. З тією ж легкістю та невимушеністю, з якою він викладав складний навчальний матеріал, грав на роялі в колі співробітників Інституту на творчих вечорах; разом із дружиною та родинами колег вирушав на лижні прогулянки.

Цю людину не зламала війна, не зламав полон, тяжка праця. Він знайшов у собі сили у післявоєнні часи повернутися до науки та у 29! років захистити дисертацію. Цю людину зламала система, яка нагадала про полон, перебування у фашистському таборі... І чудна людина після 32 років сумлінної праці була вимушена залишити стіни інституту.

Колектив кафедри вищої математики. Листопад 1971 р.

Зліва направо: В. В. Бізюк, А. І. Колосов, В. М. Зам'ятін, В. О. Акимович, М. Р. Роговий, Е. Б. Колодяжна, М. А. Лізунова, Л. М. Коркушко, Ю. Є. Печеніжський, Г. М. Берлянд, О. Д. Скрипко

Як склалося життя Марка Рафаїловича після звільнення з ХПКБ? Останнє згадування в мережі Інтернет датується 24 липнем 2007 р., де вказується, що Роговий М. Р. – громадянин США, викладав вищу та прикладну математику в вищих навчальних закладах України та США. Останні роботи Марка Рафаїловича присвячені вивченню релігійних основ іудаїзму – «Почему я поверил в Божественность торы». Його колеги, друзі, студенти часто задавалися питанням, що спонукало його стати релігійним? Думаю, відповіддю на це запитання стає все його життя...

Роговий М. Р. – батько двох дочок 1950 та 1956 років народження.

Марк Рафаїлович Роговий отримав державні нагороди: Медаль «За оборону Києва»; Медаль «За доблесну працю. В ознаменування 100-річчя В. І. Леніна»; Медаль «20 років перемоги у Великій вітчизняній війні»; Знак «25 років перемоги у Великій вітчизняній війні»; Медаль «50 років озброєних сил СРСР»; Медаль «30 років перемоги у Великій вітчизняній війні»; Медаль «60 років озброєних сил СРСР»; Медаль «Ветеран труда».